

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

2013/2078(INI)

6.12.2013

UDTALELSE

fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union
(2012)
(2013/2078(INI))

Ordfører for udtalelse: **Ádám Kósa**

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Budgetkontroludvalget og Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at artikel 18 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde forbyder enhver form for forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, hvad enten den er direkte eller indirekte;
 - B. der henviser til, at Unionen i henhold til artikel 151 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for herigennem at muliggøre en udjævning af disse vilkår på et stadigt stigende niveau, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse;
 - C. der henviser til, at forsamlings- og foreningsfriheden er fastlagt i artikel 12 i charteret om grundlæggende rettigheder, og at arbejdsmarkedets parter uafhængighed til enhver tid skal respekteres i henhold til artikel 152 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde;
 - D. der henviser til, at enhver, der har bopæl og bevæger sig lovligt inden for Den Europæiske Unions område, har ret til sociale sikringsydelser og sociale fordele i henhold til artikel 34 i charteret om grundlæggende rettigheder;
 - E. henviser til, at forhandlingsretten og retten til kollektive skridt er grundlæggende rettigheder i henhold til artikel 28 i charteret om grundlæggende rettigheder;
1. minder om sin beslutning af 25. oktober 2011 om mobilitet og integrering af personer med handicap og den europæiske handicapstrategi for 2010-2020, der opfordrer til fuld overholdelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder;
 2. påpeger, at det er nødvendigt at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder for at sikre Den Europæiske Unions institutioners troværdighed; understreger, at Unionen skal bidrage til bevarelse og udvikling af disse fælles værdier i overensstemmelse med traktaterne og charteret om grundlæggende rettigheder; understreger, at der bør tilstræbes en klar og systematisk evalueringsproces for at sikre overholdelse af traktaterne;
 3. påpeger, at Den Europæiske Unions Domstol har beføjelser til at træffe afgørelse i spørgsmål, der vedrører traktaterne og den sekundære lovgivning, herunder anvendelse af charteret om grundlæggende rettigheder og området for beskæftigelse¹, og at den i høringer om tvister skal benytte en fremgangsmåde, der er rimelig, gennemsigtig og retfærdig ("retten til retfærdig rettergang"); understreger, at Den Europæiske Unions Domstol er forpligtet til at bruge charteret om grundlæggende rettigheder som

¹ Artikel 16 og 22 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i forbindelse med sag C-202/11, Domstolens dom af 16. april 2013, Anton Las mod PSA Antwerp NV.

fortolkningsvejledning i retstvister, der vedrører sociale og arbejdsmæssige rettigheder, og at sådanne tvister kan tage form af retlige skridt, hvor nationale domstole henviser sager til præjudiciel afgørelse (artikel 267 i TEUF), hvis de vil gøre indsigelse mod medlemsstaters gennemførelse af EU-lovgivning, som de mener krænker arbejdstagernes grundlæggende sociale rettigheder, der er fastlagt i charteret om grundlæggende rettigheder; bifalder Kommissionens forslag om at skabe en ny mekanisme til at fremme de værdier, der er fastlagt i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union;

4. mener, at der for fuldt ud at kunne udnytte traktaternes potentiale er behov for at gennemføre objektive og komparative vurderinger for så vidt angår fint afbalancerede individuelle og kollektive arbejdstagerrettigheder gennem afspejling af den nationale lovgivning, idet de nationale beføjelser respekteres;
5. understreger, at den finansielle og økonomiske krise og de foranstaltninger, der er truffet for at håndtere den, i højere grad har haft en alvorlig indvirkning på de fattigste og dårligst stillede dele af befolkningen end på dem, hvis uansvarlige handlinger udløste krisen; opfordrer til, at der træffes mere gennemgribende foranstaltninger for at afhjælpe situationen og forhindre, at den nogensinde opstår igen;
6. gør opmærksom på, at Parlamentet selv har understreget, at de traktater, der nu gælder, allerede giver EU udstrakte beføjelser på området for grundlæggende rettigheder¹; bemærker, at bestemmelserne i charteret om grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med artikel 51 heri er henvendt til medlemsstaterne med hensyn til et hvilket som helst område, hvorpå de gennemfører Unionens lovgivning, herunder spørgsmål vedrørende bekæmpelse af forskelsbehandling, sundhed og sikkerhed, social integration og retten til social bistand og bistand med hensyn til bolig;
7. minder Den Europæiske Unions institutioner om, at vi for at beskytte og overholde menneskerettighederne har behov for garantier, der er forankret i traktaterne, samt passende procedurer, der er nedfældet i EU-lovgivningen, herunder den afledte ret;
8. minder om sin beslutning af 4. juli 2013 om krisens konsekvenser for sårbare gruppers adgang til pleje, hvori medlemsstaterne opfordres til at gennemføre konsekvensanalyser for at sikre, at foranstaltninger, der kunne få konsekvenser for de mest sårbare, overholder principperne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og er i overensstemmelse med direktiv 2000/43/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse samt direktiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv; mener under ingen omstændigheder, at besparelsesforanstaltninger bør fratage borgerne adgangen til basale sociale ydelser og sundhedsydelser og grundlæggende rettigheder;
9. understreger behovet for en fælles horisontal antidiskriminationslovgivning med henblik på at fjerne begrænsninger af den frie bevægelighed; opfordrer Rådet til at ophæve sin blokering af Kommissionens forslag;

¹ Arbejdsdokument II om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union i 2012, ordfører: Louis Michel, s. 2.

10. bemærker, at trojkaen har skubbet programlande ud i dyb recession ved at presse på for at få fastfrosset lønningerne; understreger, at arbejdsmarkedets parter uafhængighed til enhver tid skal beskyttes og fremmes i overensstemmelse med traktaten;
11. minder om sin beslutning af 14. september 2011 om en EU-strategi for hjemløshed, hvori EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder opfordres til at øge sin indsats i forbindelse med konsekvenserne af ekstrem fattigdom og social udstødelse for så vidt angår adgangen til og udøvelsen af grundlæggende rettigheder, i betragtning af at udøvelsen af retten til social bestand og boligbistand er afgørende for udøvelsen af en lang række øvrige rettigheder, herunder politiske og sociale rettigheder; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge, om grundlæggende rettigheder såsom den menneskelige værdighed overholdes i medlemsstaterne, og til at gøre sit yderste for snarest at tilendebringe kriminaliseringen af hjemløse;
12. minder om sin beslutning af 15. december 2011 om midtvejsevalueringen af den europæiske strategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen 2007-2012, hvori det fastslår, at retten til adgang til sundhed er en grundlæggende rettighed, og at alle arbejdstagere bør have retsgaranti for sunde, sikre og værdige arbejdsforhold;
13. understreger den ret, som arbejdstagere, der arbejder i et andet EU-land, har til ligebehandling i forhold til medlemsstatens egne statsborgere med hensyn til beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår uden at skulle søge om arbejdstilladelse, samt for så vidt angår skattefordele, retten til overførsel af sociale sikringsydelser, familiesammenføring og deres børns ret til uddannelse;
14. opfordrer indtrængende Kommissionen til at overvåge gennemførelsen af direktiv 2000/78/EF om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse, herunder bestemmelserne i dette direktivs artikel 9 om klageadgang, og til at indlede overtrædelsesprocedurer mod medlemsstater, der ikke håndhæver dette; opfordrer Kommissionen til at styrke retten til retlig repræsentation i arbejdsretlige tvister;
15. understreger, at samordning af social sikring er en forudsætning for den frie bevægelighed; opfordrer Kommissionen til at fremlægge et forslag til en reform af forordning (EF) nr. 883/2004 med henblik på at udvide den obligatoriske periode for eksport af ydelser ved arbejdsløshed til seks måneder i stedet for tre;
16. bemærker, at grænseoverskridende arbejdsmarkeder og den generelle mobilitet inden for EU får stadig større betydning; påpeger dog den manglende oplysning om regler og bestemmelser, som gælder for arbejdspladsen, herunder arbejdstagerrettigheder, arbejdsvilkår og social sikring; understreger, at passende levering af oplysninger (f.eks. forberedende foranstaltninger til oprettelse af informationscentre for udstationerede arbejdstagere) er en forudsætning for, at disse arbejdstagere vil få mulighed for at udøve deres ret til fri bevægelighed;
17. understreger behovet for en europæisk kvalitetsramme for praktikophold, som fastsætter rettigheder og forpligtelser for begge parter, skaber mulighed for mobilitet og beskytter praktikanter mod udnyttelse;
18. beklager, at der i nogle medlemsstater fortsat findes overgangsregler om arbejdskraftens

frie bevægelighed; fremhæver, at frygten for negative konsekvenser af arbejdskraftmigration er grundløs; påpeger, at beregninger viser en stigning på lang sigt på næsten 1 % i BNP i EU15-landene som følge af mobiliteten efter udvidelsen (i 2004-2009)¹;

19. bemærker, at den nylige rubricering af fri bevægelighed som migration til sociale sikringssystemer ikke er baseret på faktuelle oplysninger²; fremhæver, at forskelsbehandling er en stor hindring for europæiske borgeres mulighed for at udøve grundlæggende rettigheder; understreger, at EU-borgere, der er permanent bosiddende i en anden medlemsstat, har ret til ligebehandling vedrørende social sikring i henhold til forordning (EF) nr. 883/2004;
20. understreger behovet for, at Kommissionen og medlemsstaterne styrker deres arbejde med hensyn til udvikling og garanti for arbejdstagerrettigheder og grundlæggende sociale rettigheder som et afgørende skridt i retning af at sikre, at man i EU opnår ligebehandling, anstændigt arbejde og en løn, der er til at leve af;
21. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anerkende, at ofre for enhver form for udnyttelse af arbejdskraft, sort arbejde, tvangsarbejde, smugling af arbejdskraft eller en hvilken som helst anden form for krænkelse af arbejdstagerrettigheder, bør betragtes som ofre for udnyttelse i strid med arbejdstagernes grundlæggende rettigheder;
22. understreger behovet for, at medlemsstaterne styrker deres arbejdstilsyn med henblik på effektivt at bekæmpe smugling af arbejdskraft, tvangsarbejde, udnyttelse af arbejdstagere, sort arbejde og andre former for krænkelse af arbejdstagernes grundlæggende menneskerettigheder;
23. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anerkende, at arbejdstagernes ret til sikre og sunde arbejdsvilkår, jf. artikel 3 i den europæiske socialpagt, er afgørende for arbejdstagernes mulighed for at leve et værdigt liv og for at sikre, at deres grundlæggende rettigheder respekteres;
24. fremhæver betydningen af den rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller i forbindelse med overenskomstforhandlinger i forhold til at sikre, at arbejdstagernes grundlæggende rettigheder og ligebehandling af arbejdstagere sikres, især hvad angår unge, kvinder, handicappede og andre socialt dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet.

¹ "Employment and Social Developments in Europe 2011", kapitel 6: Intra-EU labour mobility and the impact of enlargement", s. 274.

² Se "A fact finding analysis on the impact on the Member States' social security systems of the entitlements of non-active intra-EU migrants to special non-contributory cash benefits and healthcare granted on the basis of residence", GD Beskæftigelse, endelig rapport fremlagt af ICF GHK i samarbejde med Milieu Ltd., den 14. oktober 2013.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	5.12.2013
Resultat af den endelige afstemning	+: 33 -: 1 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Csaba Sógor